

Monumentnummer*: 509980

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 mei 2002
Kadaster deel/nr 82802/197

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Eys Gulpen-Wittem Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Eys

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wittem	R			21
Wittem	R			13
Wittem	R			27
Wittem	R			11
Wittem	R			8
Wittem	R			20
Wittem	R			9
Wittem	R			7
Wittem	R			5
Wittem	R			12
Wittem	R			26
Wittem	R			22

Omschrijving**

Omschrijving

PARKAANLEG, bestaande uit a. oprijlaan b. binnenplaats c. landschapspark d. voormalige moestuin e. siertuin f. weiland g. overig terrein

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ad a.: de relatief korte oprijlaan (tracée XVIII of ouder) begint bij het toegangshek (zie onder 4) aan de straatweg en loopt via een bocht recht op de poort af naar de binnenplaats; links en rechts van de grindverharding is een brede grasberm, waarin piramides en kubussen van buxus en taxus (XXa); er staan nog 8 oude lindes, XVIII, en een oude paardekastanjedicht bij de poortdoorgang naar de binnenplaats. Direct ten noorden van de laan loopt parallel de onverharde weg naar het erf van de boerderij; als visuele afscheiding zijn in het begin van deze eeuw tussen oprijlaan en boerenweg fijnsparren geplant; deze zijn inmiddels te groot geworden t.o.v. de oude lindes, de oorspronkelijke laanbeplanting. ad b.: de binnenplaats wordt omsloten door het kasteel (oostzijde) en de U- vormige boerderij (zie onderdeel 3) en heeft een symmetrische inrichting. De verharding bestaat uit hardstenen flagstones, een typisch Engels element uit het begin van de 20e eeuw; in het midden een put (zie onder 6) waaromheen acht concentrische buxuscirkels; deze cirkels en de andere lage buxushaagjes langs de kasteelgevel zijn gezien de recente aanleg (jaren 80) niet beschermd. Wél binnen de bescherming valt de aanleg van twee oude opgesnoeide buxus- boompjes in de hoeken van de boerderij en het leifruit aan de muur. ad c.: het landschapspark, XIX, strekt zich vanuit het kasteel oostwaarts uit in het beekdal en neemt ong. 60% in van het totale complexoppervlak in beslag. De Eijserbeek stroomt niet midden door het dal, maar vormt de noordgrens; direct aan de noordoever begint het natuurlijke hellingsbos; midden in het park loopt evenwijdig aan de beek een lage meidoornhaag; in deze haag staat een aantal oude paardekastanjes in een halve cirkel; andere oude solitaires: platanen, rode beuk, lindes. De langgerekte vijver is ontstaan uit het samentrekken van enkele visvijvers; in de vijver een klein rond eilandje, waarop een treurwilg. Tussen kasteel en vijver is in het begin van de 20e eeuw in de as van het huis onder een net niet loodrechte hoek een patroon van taxushagen geplant: drie cirkels, die, vanuit het huis gezien, steeds kleinere doorsneden hebben; ze zijn door korte rechte hagen met elkaar verbonden; ook hier weer duidelijk Engelse invloeden. De hagen zijn ruim 2 m. hoog en hebben op de punten waar de cirkels in de rechte stukken overgaan eivormig geknipte bollen. ad d.: het terrein van de voormalige moestuin (XIX of ouder) ligt direct ten zuiden van het kasteelcomplex aan de weg van Eys naar Simpelveld; langs de weg een oude meidoornhaag. De huidige, moderne terreinindeling (siertuintjes met diverse heggetjes) valt buiten de bescherming. ad e.: de siertuin in een lange rechthoekvorm ligt direct ten noorden van het huis; de lange zijden worden gevormd door hoge geschoren taxushagen (XIXa): onregelmatige vormen van bogen en bollen. Aan het einde van de tuin bij de beek stond een cirkel van oude kastanjabomen, die recent gekapt zijn en vervangen door jonge exemplaren. De oorspronkelijke invulling van de tuin is verdwenen; de huidige is zeer recent en valt derhalve buiten de bescherming. ad f.: het weiland ligt ten noorden van de oprijlaan en is het meest westelijk gelegen terrein van de buitenplaats; vroeger stonden er fruitbomen. ad g.: het overig terrein, waarin de kas staat (zie onder 7), ligt tussen de opstallen van de boerderij en ten noorden ervan, ingeklemd tussen siertuin en weiland; de inrichting ervan is op dit moment rommelig; moet beschouwd worden als erf en bedrijfsgebied.

Waardering

PARKAANLEG van algemeen belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege de landschappelijke ligging en de visuele waarde daarvan
- vanwege de uniciteit van de invloed van de Engelse tuinarchitectuur van het begin van de 20e eeuw
- als wezenlijk onderdeel van de historische buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument